

.....
Pascal Braekman
Beleidsadviseur Sierteelt en Bemesting, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling – Dep. Landbouw & Visserij, (pascal.braekman@lv.vlaanderen.be)

HOE GEWASBESCHERMINGSPRODUCTEN UIT HET WATER HOUDEN ?

Gewasbeschermingsmiddelen kunnen in het water terecht komen via enerzijds accidentele puntverontreinigingen (vb. lekken aan spuitmachine, overvullen, ongespoelde verpakkingen) en anderzijds door drift vanuit het veld tijdens de bespuiting. Om dit laatste op te vangen heeft de federale overheid jaren geleden de bufferzonereglementering in het leven geroepen.

De bufferzonereglementering houdt in dat bij elke (her)erkenning van een bestrijdingsmiddel nagegaan wordt of er een zone t.o.v. watervoerende structuren dient gerespecteerd te worden waar deze middelen **NIET** gebruikt mogen worden. Het spreekt voor zich dat dit voor heel wat puzzelwerk zorgt in de (gewasbeschermings)praktijk

Zowel tijdens de rondgang op de ADLO-demoproefvelden gewasbescherming te Wetteren (10 juli) als tijdens de PCS-demonstratie 'IPM in de boomkwekerij' bij het bedrijf Op de Beeck (24 juni) werden de mogelijkheden van een aangepaste spuittechniek gedemonstreerd om deze bufferzones te respecteren en/of te reduceren. We kunnen dit best illustreren a.d.h.v. een drietal voorbeeldjes.

Tabel 1 toont de bufferzone die opgelegd worden via de erkenning van een 3-tal handelsproducten.

Wat precies onder een 'klassieke techniek' verstaan wordt en de verdere indeling van de verschillende spuittechnieken, alsook de spuitdopkeuzes die gemaakt kunnen worden om in een lagere driftreductieklasse terecht te komen, vindt u via de volgende link terug :
<http://www.fytoweb.be/NL/doc/dopen-NL.pdf>.

De effectief bekomen bufferzonereductie op basis van de behaalde driftreductieklasse is in volgend document opgelijst, zowel voor veldspuiten (horizontale teelten) als

▲ *Veldspuit met luchtondersteuning*

Tabel 1.	Gewasgroep erkenning	Bufferzone erkenning
Calypso (insecticide)	sierplanten (open lucht) (niet bestemd voor consumptie)	Bufferzone van 20 m met klassieke techniek
Goltix 700 SC (herbicide)	sierbomen en -heesters (niet bestemd voor consumptie)	Bufferzone van 2 m met klassieke techniek
Impulse (fungicide)	sierbomen en -heesters (niet bestemd voor consumptie)	Bufferzone van 20 m met 75% driftreducerende techniek

voor 'fruitspuiten' (verticale teelten) :
[http://www.fytoweb.be/NL/doc/De%20breedte%20van%20de%20bufferzone-NL%20\(sept%202006\).pdf](http://www.fytoweb.be/NL/doc/De%20breedte%20van%20de%20bufferzone-NL%20(sept%202006).pdf).

Tabel 2 toont de te respecteren bufferzones voor de aangehaalde handelsproducten na de keuze voor een 4-tal combinaties van spuitapparatuur en spuitdoppen en dit voor toepassing d.m.v. een veldspuit.

Tabel 3 vat de bufferzones samen voor dezelfde handelsproducten wanneer toegepast met een 'fruitspuit' en dit opnieuw voor een 4-tal keuzes van spuitapparatuur, spuitdoppen en anti-driftscherm.

Uit deze laatste twee tabellen blijkt dat door een gerichte spuitdopkeuze veelal al een aanzienlijke reductie van de bufferzone kan bekomen worden.

Tabel 2.
VELDSPUITEN

	Bufferzone erkenning	BUFFERZONE NA DRIFTREDUCTIE			
		Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 015 - 03 = 50 % driftreductie	Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 04 - 05 = 75 % driftreductie	Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 04 - 05 + afgeschermd spuitboom = 90 % driftreductie	Standaard spuittoestel + luchtondersteuning = 90 % driftreductie
Calypso	20 m met klassieke techniek	10 m	5 m	1 m	1 m
Goltix 700 SC	2 m met klassieke techniek	1 m	1 m	1 m	1 m
Impulse	20 m met 75% driftreducerende techniek	30 m	20 m	10 m	10 m

▲ Veldspuit zonder luchtondersteuning

Tabel 3.
FRUITSPUIT

	Bufferzone erkenning	BUFFERZONE NA DRIFTREDUCTIE			
		Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 015 of groter = 50 % driftreductie	Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 015 of groter + randhaag zonder blad (laat najaar, winter, vroeg voorjaar) = 75 % driftreductie	Standaard spuittoestel + luchtmengdop (vb. TD, AVI, ID, AI) ISO 015 of groter + randhaag in vol blad (laat najaar, zomer, vroeg najaar) = 90 % driftreductie	Tunnelspuit = 99 % driftreductie
Calypso	20 m met klassieke techniek	15 m	10 m	5 m	3 m
Impulse	20 m met 75% driftreducerende techniek	30 m	20 m	15 m	3 m

▲ Watergevoelig papier na behandeling

Door te kiezen voor doppen die een grover druppelspectrum produceren, wordt het driftrisico aanzienlijk beperkt. Als er dan ook nog ingegrepen wordt op het niveau van de spuitapparatuur zelf door bv. bij spuitbomen een sleepdoek of luchtondersteuning te gebruiken, zorgt men ervoor dat de spuitnevel (veel) beter in het gewas dringt en daar 'gevangen' wordt.

Nog enkele belangrijke aandachtspunten

Binnen de geldende bufferzonereglementering geldt het volgende:

- de noodzakelijke spuittechniek om een bufferzone te reduceren dient aangehouden op het volledige behandelde perceel dat aan het oppervlaktewater grenst, ongeacht zijn omvang;
- de bufferzone geldt t.o.v. ieder wattervoerende structuur (vijver, gracht, rivier, beek, meer,) waarin water aanwezig is op het moment van de bespuiting;
- de bufferzonereglementering geldt voor alle gewassen die buiten geteeld worden, dus ook bv. deze op een containerveld in de nabijheid van een beek, gracht, vijver, ...
- de bufferzone wordt gemeten vanaf het punt waar de oever overgaat in het maaiveld (dus niet vanaf waar er water staat !);
- ten allen tijde dient een minimale bufferzone van 1 m gerespecteerd !

Het nastreven van een grover druppelspectrum kan natuurlijk niet oneindig doorgetrokken worden. De grens wordt bepaald door de combinatie van eigenschappen van het gewasbeschermingsproduct (bv. contact-versus systemische werking of bv. bodemherbicide versus contactherbicide), van de plaag/ziekte (bv. opname via huid of via mond of bv. ontwikkeling onderkant of bovenkant blad) en de te behandelen plant (bv. te behandelen oppervlak harig of dikke waslaag). Ideaal is om het resultaat van een gekozen spuittechniek te evalueren d.m.v. watergevoelig papier. Door blauwverkleuring en de omvang ervan kan dan perfect nagegaan worden waar en hoeveel spuitvloeistof terecht gekomen is. Door een gericht aanbrengen van het watergevoelig papier kan zo een verband gelegd worden tussen de gehanteerde spuittechniek en het bekomen bestrijdingseffect op de behandelde ziekte/plaag !

Een complexe regelgeving die de veldtoepassing er niet gemakkelijker op maakt! Dat is juist, maar laten we als sector goed beseffen dat we erkende producten vlug zullen verliezen als ze in toenemende mate in het oppervlakte- en grondwater teruggevonden worden. ■